

Всгун

1. Аналіз результативності управління освітнім процесом у ліцеї в 2020/2021 навчальному році та завдання на 2021/2022 навчальний рік

Основна діяльність ліцею спрямована на створення умов для реалізації державної політики в сфері освіти.

Освітня стратегія ліцею спрямована на створення сучасного освітнього середовища, захищеного від насильства, в якому діти зможуть повною мірою реалізувати свої здібності, отримати знання і професійну орієнтацію, необхідні для швидкої інтеграції в економічний розвиток громад. Шляхом співпраці дітей, батьків, учителів, громади, розуміючи, що кожен є самоцінною особистістю, через відкриті щирі стосунки, беззаперечне прийняття дитини, свободу і творчість учителя, створити умови для гармонійного розвитку дитини

Успішність подолання кожного рівня, виконання його освітніх завдань гарантується закладом тільки за умови усвідомленого й добровільного дотримання всіх норм і правил шкільного життя, активної співпраці з батьками, відкритістю освітнього процесу.

Загальна інформація про заклад освіти

Комунальний заклад є опорним закладом, до складу якого входять Семеноварька, Хрущово-Микитівська і Вікторівська філії та дошкільний підрозділ Вікторівської філії.

У 2020/2021 навчальному році навчання завершило 987 учнів у 51 класі (в тому числі 3 учні за індивідуальною формою навчання та 4 учні з особливими освітніми потребами).

Середня наповнюваність класів в опорному закладі склала 26 учнів, у філіях – 7 учнів.

У закладі функціонувало 11 груп подовженого дня.

Кількісний склад учнів на кінець 2020/2021 навчального року:

1-4 класи: 20 класів – 415 учнів

5-9 класи: 29 класів – 495 учнів

10-11 класи: 4 класи – 77 учнів

Здійснюється облік руху учнів: по місту, району, області, в межах України, вибуття за кордон.

Упродовж року проводилась робота із збереження контингенту учнів (допомога малозабезпеченим сім'ям, робота ГПД, підвіз і харчування, використання різних форм і методів навчання, різноманітна позакласна робота, організація обліку дітей та підлітків на території обслуговування, спільна робота з ДЗО № 6, 7, 8, контроль за відвідуванням учнями навчальних занять, організація навчання за індивідуальною формою). За навчальний рік з ліцею вибули: 20 учнів (у межах міста – 10 учнів, у межах Харківської області – 8

учнів, за межі області – 2 учня), прибуло – 8 учнів. Причиною вибуття дітей в основному була зміна місця проживання.

2020/2021 навчальний рік був непростим: у зв'язку з поширенням коронавірусної інфекції COVID-19 заклад освіти перейшов на дистанційне навчання. Через засоби зв'язку був організований освітній процес.

Аналіз діяльності закладу охоплює 4 напрями діяльності, які є пріоритетними у Державній освітній політиці: освітнє середовище, система оцінювання здобувачів освіти, педагогічна діяльність педагогічних працівників, управлінські процеси.

Напрямок 1. Освітнє середовище КЗ «Богодухівський ліцей № 2»

1. Комфортні і безпечні умови навчання та праці. Територія та навчальні приміщення КЗ «Богодухівський ліцей № 2»

У закладі значна увага приділяється безпечним умовам перебування учасників освітнього процесу. Заклад не є новобудовою, розміщений у 2-х приміщеннях. Але він є енергоефективним, забезпечений системою пожежної сигналізації та системою відеоспостереження. Для дотримання протипожежних заходів в закладі освіти є 42 вогнегасники. До відділу освіти подано клопотання про придбання ще 46 вогнегасників для повного забезпечення протипожежних умов навчання та праці.

Здійснюється постійний контроль за утриманням, своєчасною перезарядкою вогнегасників, відпрацьовуються заходи щодо дій працівників і учнів на випадок пожежі. У 2020 році у грудні проходив тиждень безпеки, під час якого проходила евакуація всіх присутніх. Також з січня 2021 року проходили заняття з відпрацювання дій різних груп людей на випадок пожежі.

День цивільного захисту у квітні не проводився у зв'язку з карантинном.

Для забезпечення освітньої діяльності в КЗ «Богодухівський ліцей № 2» обладнано 77 навчальних кабінетів, з них:

- 3 комп'ютерні класи в опорному закладі (36 ПК), 2 – у філіях (11 ПК);
- кабінет української мови та літератури – 1 шт.;
- кабінет математики – 2 шт.;
- кабінет хімії – 1 шт.;
- кабінет біології – 1 шт.;
- кабінет географії – 1 шт.;
- кабінет фізики – 1 шт.;
- кабінет обслуговуючої праці – 1 шт.;
- майстерня – 1 в опорному закладі, 3 – у філіях;
- медіатека;
- ресурсна кімната;
- спортивна зала – 2 шт. в опорному закладі, 3 – у філіях;
- тренажерний майданчик;
- їдальня – 2 шт. в опорному закладі, 2 шт. – у філіях.

Опорний заклад забезпечений 69 комп'ютерами, 38 ноутбуками, 22 принтерами, 15 (п'ятнадцятьма) мультимедійними дошками з проєкторами, 17 телевізорами, 2 документкамерами, 3 планшетами, 4 фліпчартами.

Філії забезпечені 17 комп'ютерами, 21 ноутбуком, 7 принтерами, 2 мультимедійними дошками з проєкторами, 3 телевізорами.

Усі приміщення опорного закладу мають доступ до мережі Інтернет, але швидкість його бажає бути значно вищою. Для вирішення цього питання були неодноразові звернення до начальника відділу освіти. Питання вирішується. Також проблематичним залишається підключення та функціонування інтернет мережі у філіях.

2. Організація роботи щодо дотримання санітарно-гігієнічним норм

У КЗ «Богодухівський ліцей № 2» дотримуються умови щодо режиму освітлення. Відповідно до Санітарного регламенту в навчальних приміщеннях парти встановлені з вимогою до лівостороннього освітлення. Класні дошки розміщені на висоті від 85 до 95 см в залежності від класу. Забезпечується постійний режим провітрювання приміщень закладу. Від початку карантину всі приміщення закладу дезінфікуються, також обробляються постійно ручки дверей, перила на сходах, забезпечується щоденне вимірювання температури у працівників, здійснюється контроль за їхнім станом здоров'я, забезпечено масковий режим. Усі засоби дезінфекції, мило та особисті засоби захисту працівників надані відділом освіти Богодухівської міської ради.

Упродовж року проводиться щоденне вологе прибирання приміщень. Вивіз побутових відходів здійснюється КП «Богодухівжитло».

В осінньо-зимовий період в закладі освіти тепловий режим **забезпечується центральною системою опалення.**

Щорічно проводяться дослідження води, яка постачається до закладу освіти через централізовану систему водопостачання. Хімічні та біологічні показники води в нормі.

3. Організація роботи щодо проведення інструктажів з питань безпеки життєдіяльності учнів.

Пріоритетними напрямками роботи КЗ «Богодухівський ліцей № 2» у 2020/2021 навчальному році було збереження та зміцнення здоров'я дітей, формування у школярів свідомої мотивації до збереження здоров'я та життя, дбайливого ставлення до оточуючих. У закладі протягом року проводились відповідні заходи щодо запобігання дитячого травматизму, застосовувались різні форми та методи роботи, серед яких: лекції, бесіди, зустрічі з працівниками поліції, лікарями, розміщення матеріалів в Інтернет-мережі.

Сестрою медичною проводились тематичні планові лекції щодо профілактики педикульозу, дотримання розпорядку дня, профілактики ОРВІ, грипу, COVID-19 та здорового способу життя.

До проведення відповідної роботи також залучаються профільні громадські організації для вирішення питань безпеки життєдіяльності та

формування в учнів прагнення до здорового і безпечного способу життя, негативного ставлення до вживання алкоголю та наркотиків, забезпечення належного виховання дітей і підлітків.

Питання безпеки життєдіяльності і профілактики дитячого травматизму внесені до Річного плану роботи і до Планів виховної діяльності класних керівників. На початку навчального року був проведений вступний інструктаж з безпеки життєдіяльності та охорони праці з усіма учнями закладу освіти та інструктажі на робочих місцях, проводились інструктажі під час проведення лабораторних і практичних робіт з фізики, хімії, інформатики, трудового навчання, перед вивченням окремих тем з фізичної культури. Здійснювався контроль за своєчасним проведенням необхідних випробувань і технічних оглядів у навчальних кабінетах, на харчоблоці, у спортивній залі, на спортивному та тренажерному майданчиках. Класними керівниками проводились бесіди з профілактики побутового травматизму: вивчення правил поведінки на воді, правил поводження з газовою та електроапаратурою, вибухонебезпечними предметами, вогнепальною зброєю, правилами профілактики отруєнь. Класними керівниками проводились цільові інструктажі: перед осінніми канікулами, під час організації суспільно-корисної праці; первинний інструктаж перед початком навчального року, перед зимовими та літніми канікулами. Усі профілактичні бесіди та інструктажі проведені і зафіксовані в Журналі інструктажів з безпеки життєдіяльності, у класних журналах на відповідних сторінках та записані у щоденниках учнів.

У закладі освіти організована робота щодо профілактики усіх видів дитячого травматизму. Протягом навчального року проводились тематичні години спілкування, бесіди, вікторини, конкурси, віртуальні екскурсії, зустрічі з працівниками поліції, Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Матеріали для учасників освітнього процесу розміщувались на вебсайті ліцею. Питання стану роботи із запобігання дитячого травматизму розглядалися та аналізувались на нарадах при директорові, на засіданнях методичного об'єднання класних керівників, на класних батьківських зборах.

Відповідно до Річного плану роботи протягом 2020/2021 навчального року було проведено:

- Місячник здорового способу життя та безпеки життєдіяльності «Здоров'я – найбільша цінність у житті людини» (вересень 2020 року);
- Олімпійський тиждень «Спорт – сила. Краса, здоров'я» (вересень 2020 року);
- Тиждень з основ безпеки життєдіяльності (листопад 2020 року);
- Тиждень превентивного виховання (листопад-грудень 2020 року);
- Дні безпеки життєдіяльності перед канікулами (жовтень, грудень 2020 року, березень, травень 2021 року);
- Тиждень безпеки дорожнього руху (травень 2021 року).

Протягом навчального року під час освітнього процесу травмувань не було, але були травмування в побуті. Травми сталися через необережність та

невиконання учнями Правил дорожнього руху. Мали місце і дрібні травми та забої. Причина травмувань - порушення правил особистої безпеки.

4. Створення умов для харчування здобувачів освіти та працівників

Одним із важливих аспектів формування здорової дитини є організація харчування в закладі.

У I семестрі 2020/2021 навчального року вартість харчування здобувачів освіти становила 15 грн. 50 копійок.

У II семестрі 2020/2021 навчального року – 20 грн.

Наказами по КЗ «Богодухівський ліцей № 2»» призначені відповідальні за організацію харчування, затверджені списки учнів 1-4-х класів для організації безкоштовного харчування, списки учнів пільгових категорій, складені списки учнів соціально незахищених категорій, яким надається безкоштовне харчування. У приміщенні обідньої зали оформлено інформаційний куточок, проводиться санітарно-просвітницька робота. При організації харчування учнів адміністрація ліцею керується вимогами санітарного законодавства, контролює чіткість дотримання режиму харчування. Розроблено і затверджено режим та графік харчування дітей у шкільній їдальні. Готові страви видаються кожному класу окремо, відповідно до графіка приймання гарячого харчування. Працівники харчоблоку дотримуються режиму харчування, технологічного процесу обробки продуктів (заготівля, зберігання сухих продуктів), вимог утримання приміщення для первинної обробки овочів.

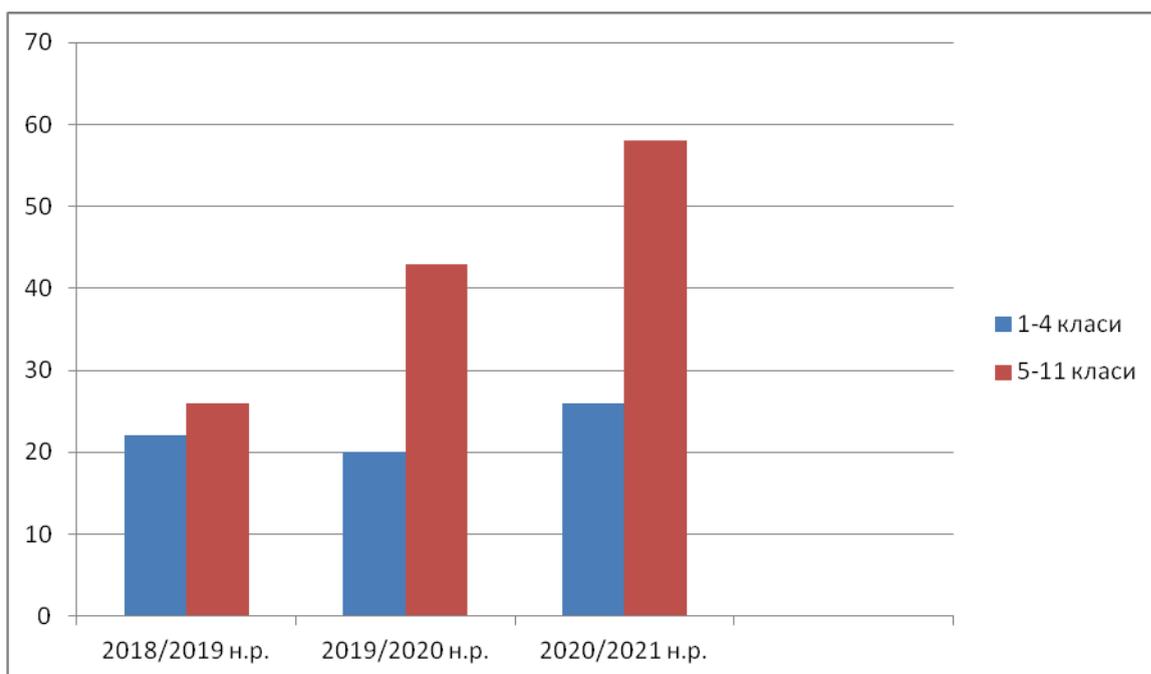
У вересні 2020 року в ліцеї було запроваджено систему управління безпечністю харчових продуктів НАССР. Створено робочу групу з безпечністі харчових продуктів, затверджені її функції, розподілені обов'язки.

Безкоштовне харчування у 2020/2021 навчальному році отримували:

- учні 1-4-х класів – 415 осіб, із них учнів пільгових категорій – 26 чол.;
- здобувачі освіти 5-11-х класів (діти пільгових категорій) – 58 осіб;
- здобувачі освіти 1-4-х класів, що відвідували ГПД, – 200 осіб.

З діаграми видно, що з кожним роком зростає кількість учнів пільгових категорій, яких необхідно забезпечити безкоштовним харчуванням.

Аналіз стану харчування здобувачів освіти пільгових категорій

5. Розподіл дітей по групах для занять фізкультурою

Фізичне виховання – важливий засіб фізичного, соціального та духовного розвитку учнівської молоді.

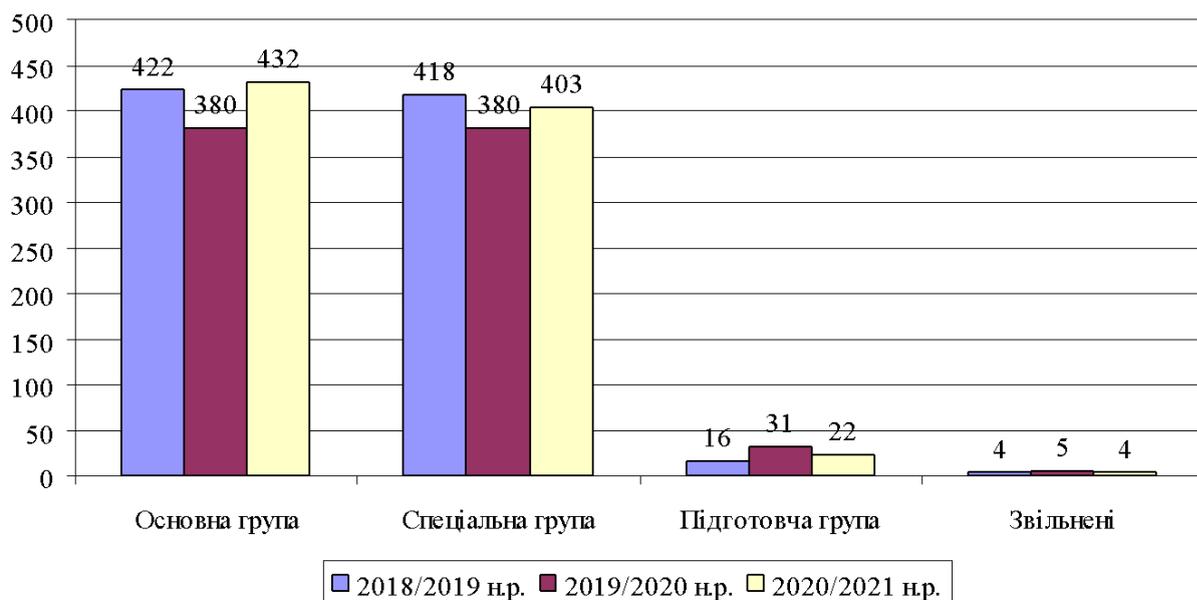
Основною метою фізкультурно-оздоровчої та спортивно масової роботи є: формування в учнів стійкої мотивації щодо збереження свого здоров'я, фізичного розвитку та фізичної підготовки, гармонійного розвитку природних здібностей та психічних якостей, використання засобів фізичного виховання в організації здорового способу життя.

На початку навчального року усі учні ліцею були розподілені за групами з фізичної культури згідно з поданими довідками.

Медичні обстеження надали можливість правильно та своєчасно розподілити дітей для занять фізкультурою, водночас зменшити можливі ризики перебігу захворювань у дитини, які можуть загостритися під час навчання.

Розподіл учнів за групами з фізичної культури протягом 3-х років показує більш-менш позитивну динаміку: збільшення кількості дітей в основній групі та зменшення у спеціальній і підготовчій групах.

Група з фізичної культури	2018/2019 н.р.	2019/2020 н.р.	2020/2021 н.р.
Основна група	422 (50%)	380 (44,7%)	432 (50%)
Спеціальна група	418 (49,7%)	380 (51%)	403 (47%)
Підготовча група	16 (1,9%)	31 (3,7%)	22 (2,5%)
Звільнені	4 (0,4%)	5 (0,6%)	4 (0,5%)

6. Надання соціальної підтримки та допомоги дітям пільгових категорій

На початок 2020/2021 навчального року педагогом соціальним спільно з класними керівниками була проведена паспортизація класів та закладу, зібрані й упорядковані списки здобувачів освіти пільгових категорій. Протягом року досліджувалась нова інформація та здійснювалась корекція списків.

Таким чином упродовж 2020/2021 навчального року в закладі освіти навчалось – 262 учні пільгових категорій, що складає 30 %, і на 1% більше ніж у 2019/2020 навчальному році. А саме:

- дітей-сиріт – 6;
- дітей, позбавлених батьківського піклування, – 9;
- дітей з інвалідністю – 9;
- дітей з особливими освітніми потребами (інклюзивне навчання) – 4;
- дітей з малозабезпечених сімей – 7;
- дітей з багатодітних сімей – 114;
- дітей, постраждалих від аварії на ЧАЕС – 7;
- дітей-напівсиріт – 13;
- дітей, відомості про батька яких записані відповідно до ст.135 СК України – 51;
- дітей, вимушених переселенців та дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій – 6;
- дітей, батьки яких мають статус ветерана війни, учасника бойових дій – 45.

Обстежено матеріально-побутові умови цих дітей, про що складено акти обстеження. Здійснювався контроль за відвідуванням занять учнями пільгового контингенту.

У разі пропусків занять без поважних причин з учнями та їхніми батьками проводилась відповідна робота.

Протягом року здійснювався соціально-психологічний супровід сімей, діти яких були охоплені інклюзивним навчанням.

Учні з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, були забезпечені спортивною формою за рахунок коштів фонду всеобучу. Усього 15 осіб на суму 24000 грн.

209 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з багатодітних сімей, дітей з інвалідністю, дітей з малозабезпечених сімей, дітей, постраждалих від аварії на ЧАЕС, дітей, батьки яких мають статус ветерана війни, учасника бойових дій, отримали новорічні подарунками.

7. Дотримання правопорядку неповнолітніми та вжиті профілактичні заходи щодо попередження правопорушень. Антибулінгова політика КЗ «Богодухівський ліцей № 2»

Робота педагогічного колективу у напрямі превентивного виховання полягає у формуванні в учнів високих моральних якостей. Превентивне виховання тісно пов'язане з правовиховною діяльністю, зокрема з формуванням правової культури здобувачів освіти.

З метою підвищення рівня організації правовиховної діяльності у закладі освіти складено і виконано Плани спільних заходів із службою у справах дітей Богодухівської міської ради та з Богодухівським районним відділом поліції ГУНП України в Харківській області.

Питання профілактики правопорушень, злочинності, безпритульності та запобігання дитячій бездоглядності розглядаються на нарадах при директорові та раді профілактики правопорушень. Було проведено 4 засідання ради, на яких розглядалися питання роботи з учнями, схильними до порушення Правил поведінки в закладі. У 2020/2021 навчальному році на внутрішньошкільному обліку учнів, схильних до девіантної поведінки, не було. Дітей з сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, не виявлено.

У листопаді-грудні 2020 року з метою виховання в учнів правової культури, ціннісного ставлення до держави, до себе, до людей проводився місячник правового виховання «Я маю право». Під час місячника були проведені різнопланові форми виховної діяльності. У 4-х класах проведено інтерактивну гру «Судовий процес у казковому королівстві». Творча група учнів з дитячого об'єднання «Спалах» створила мультиплікаційний фільм «Я – дитина, і я маю право», члени учнівської ради - відеоролик «Поговоримо про права і обов'язки в ліцеї».

У закладі проводиться діяльність із запобігання будь-яким формам дискримінації і булінгу (цькування), розроблений і реалізується План заходів щодо запобігання булінгу (цькуванню). У вересні 2020 року в закладі освіти проводилась виховна діяльність у рамках Всеукраїнського тижня права «Стоп булінгу». З метою формування позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії класні керівники провели з учнями години спілкування з питань прав дитини та захисту від насильства, цькування і зловживань. У рамках Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства» педагог соціальний Речкіна С.В. провела у 7-10-х класах тренінгові заняття.

З метою профілактики та попередження кібербулінгу учителі інформатики в рамках Усесвітнього Дня Гідності провели з учнями 7-11-х класів заняття з елементами тренінгу «Віртуальний терор: секстинг і онлайн-грумінг, тролінг і кібербулінг», до Дня безпечного Інтернету - тематичні уроки, турніри, конкурси. Класні керівники в онлайн режимі провели з учнями бесіди про культуру й безпеку спілкування в кіберпросторі. Практичний психолог Ярошенко Л.О. провела тренінг «Інтимне фото в Інтернеті – жарт чи небезпечний ризик». На класних батьківських зборах розглядалися питання про онлайн-безпеку та формування компетентностей безпечної поведінки в цифровому середовищі.

Членами учнівської ради в онлайн форматі були створені соціальні відеоролики «Як боротися з булінгом?», «Поговоримо про права в школі», мультиплікаційний фільм «Я дитина, і я маю права!». Учні 6-7-х класів взяли участь у челенджі «Разом проти булінгу», який організували педагоги-організатори Остахова Н.С. та Сімченко І.В. У 9-х класах були проведені години спілкування з елементами тренінгу «Кібербулінг: як проблему перетворити в рішення». На ранкових зустрічах з метою формування навичок дружніх стосунків класні керівники 1-4-х класів обговорювали з дітьми питання щодо оцінки своїх дій та вчинків, виявлення власних позицій у ставленні до інших людей, про дружбу, товариськість, повагу до особистості, про самоповагу.

З метою формування безпечного освітнього простору, створення позитивного мікроклімату в учнівських колективах, оволодіння учнями навичок безпечної поведінки та толерантної міжособистісної взаємодії, виявлення дітей, які зазнали булінгу (цькування), практичним психологом Ярошенко Л.О. та педагогом соціальним Речкіною С.В. проводилась діагностика стану психологічного клімату 5-х класів.

Учні разом з вчителями розробили Правила поведінки, які були розміщені на сайті закладу освіти та на інформаційному стенді. В усіх класних колективах пройшли заходи щодо вивчення правил поведінки для учнів та необхідності їх дотримання.

У закладі освіти проводиться планомірна робота щодо проведення антибулінгової політики. На сайті ліцею розміщено порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування) та відповідальність осіб, причетних до

скоєння булінгу, розміщено поради батькам і учням, надано зразок заяви. Внесені зміни до посадових інструкцій педпрацівників у частині реагування на виявлені випадки булінгу (цькування). У 2020/2021 навчальному році було одне звернення щодо вчинення булінгу, але факт його вчинення не підтвердився.

Отже, політика запобігання булінгу в закладі освіти - комплексна і охоплює всіх учасників освітнього процесу. Кожен учасник освітнього процесу закладу знає про антибулінгову політику і неухильно дотримується правил та процедур, нею встановлених. Заходи із запобігання булінгу спрямовані на розвиток в учасників освітнього процесу толерантності, соціально-емоційної грамотності, вміння співпрацювати, навичок ненасильницької комунікації. У випадку виявлення факту булінгу заклад освіти надає підтримку особі, яка стала жертвою булінгу, і намагається забезпечити припинення будь-яких дій стосовно цієї особи. Але результати анкетування свідчать про необхідність подальшого удосконалення антибулінгової політики в закладі через посилення роз'яснювальної роботи та підвищення ефективності інформаційно-просвітницьких заходів.

8. Формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого до навчання освітнього простору

З метою забезпечення доступу до здобуття якісної освіти дітьми з особливими освітніми потребами у закладі функціонували 4 інклюзивні класи, у яких навчалися діти із особливими освітніми потребами (із затримкою психічного розвитку).

Освітній процес в інклюзивних класах був організований відповідно до Освітніх програм закладу та Річного навчального плану ліцею з урахуванням висновків КУ «БОГОДУХІВСЬКИЙ ІРЦ». Для дітей з особливими освітніми потребами було розроблено індивідуальні програми розвитку з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дітей із затримкою психічного розвитку, індивідуальні навчальні програми (адаптовані, модифіковані) з предметів, створено команду психолого-педагогічного супроводу.

Одним із основних напрямків роботи в інклюзивних класах в 2020/2021 навчальному році було розроблення індивідуальних освітніх траєкторій (створення індивідуальних навчальних програм (модифікованих чи адаптованих) для кожної дитини з особливими освітніми потребами та проведення необхідних адаптацій і модифікацій зовнішнього середовища, характеру навчання. Тому роботу в цих класах здійснювала команда фахівців, до складу якої входили практичний психолог, педагог соціальний, логопед, асистент учителя, педагоги, класні керівники, батьки учнів. З метою коригування індивідуальних програм розвитку дитини з ООП та визначення прогресу розвитку дитини двічі на рік у закладі проводилися засідання Команди супроводу дитини з ООП, під час яких було надано рекомендації батькам та педагогам для визначення напрямів психолого-педагогічних та

корекційно-розвиткових послуг, корекції індивідуальних програм розвитку та навчальних програм. Двічі на рік проводився моніторинг індивідуальних програм розвитку з виявлення певних труднощів, перешкод, рівня щодо їх усунення, уточнення впливу реалізації індивідуальної програми розвитку на розвиток дитини (прогрес розвитку дитини), перегляд чи актуалізація індивідуальної програми розвитку.

Отже, стосовно напряму «Освітнє середовище» можна зробити такі висновки.

У закладі створено комфортні умови для навчання та праці (наявні й облаштовані на належному рівні туалетні кімнати, їдальні, забезпечено доступ до питної води, дотримується належний температурно-тепловий режим, освітлення); проводяться адаптаційні заходи для учнів та працівників закладу.

Протягом останніх трьох років у закладі траплялися поодинокі випадки ризикованої поведінки учнів (образи та вербальна агресія серед дітей, завдання шкоди здоров'ю, агресії щодо вчителя та інших працівників, кібербулінг, куріння, пошкодження майна, крадіжка).

Політика попередження та протидії булінгу (цькування) реалізується через проведення бесід, тренінгів, залучення фахівців відповідних служб. У закладі освіти розроблений План заходів з протидії булінгу, більшість з яких - практичного спрямування.

Під час проведення анкетування батьків було отримано таку інформацію: 21,4% (__ чол.) учнів закладу, як правило, йде до школи з радістю, 55% (__ чол.) - здебільшого охоче, 6,4% (__ чол.) - неохоче, через взаємини з іншими учнями, велике навантаження, упереджене ставлення з боку вчителя.

На думку учнів до школи з радістю йдуть 15,3% (15 чол.), 61,2% (60 чол.) - здебільшого охоче, 19,4% (19 чол.) - неохоче, 4,1% (4 чол.) - не хочуть ходити до школи. Причинами небажання йти до школи в основному є: незацікавленість в отриманні знань, велике навантаження, непорозуміння з учителями та однокласниками, особиста лінь. У той же час 53,1% (52 чол.) учнів стверджують, що їм цілком безпечно і психологічно комфортно, 35,7% (35 чол.) - в основному безпечно і психологічно комфортно, але 7,1% (7 чол.) здебільшого не почуваються в безпеці, їм психологічно некомфортно, не почуваються в безпеці - 2% (2 чол.), почувається в фізичній безпеці але в психологічному дискомфорті - 2% (2 чол.).

Використання інтернет-мережі у закладі у деякій мірі створює серйозні ризики для користувачів через відсутність контент-фільтрів, недостатню забезпеченість антивірусними програмами. Ще недостатньо сформована інформаційно-цифрова компетентність учасників освітнього процесу.

У закладі забезпечується доступ учасників освітнього процесу, представників місцевої громади до спілкування з керівництвом через особистий прийом, звернення, використання сучасних засобів комунікації, що фіксуються у відповідних журналах, наказах керівника з основної діяльності, з кадрових питань. Для комунікації з батьками педагогічні працівники використовують такі

форми взаємодії: індивідуальне спілкування з батьками (95,2%), батьківські збори (70%).

83,7% (93 чол.) учнів вважають, що керівництво ліцею доступне та відкрите до спілкування, 7,1% (7 чол.) - переважно ні, 9,2% (9 чол.) - недоступне та не відкрите до спілкування. 65,3% (64 чол.) висловлюють думку, що звернення здобувачів освіти приймаються і розглядаються, 21,4% (21 чол.) - звернення приймаються, однак лише деякі з них розглядаються, 4,1% (4 чол.) - не практикується розгляд звернень, 9,2% (9 чол.) вважають, що їм нічого не відомо про можливість звернень до керівництва закладу. 98% (96 чол.) респондентів вважають, що їхні права у закладі не порушуються, 2% (2 чол.) - переважно ні. 93% (134 чол.) батьків зазначають, що їм завжди вдається поспілкуватися з керівництвом закладу освіти і досягти взаєморозуміння, 5,6% (8 чол.) - іноді вдається поспілкуватися, 1,4% (2 чол.) - ніколи не вдається. 93,1% (134 чол.) батьків задоволені організацією освітнього процесу в ліцеї, 4,9% (7 чол.) - переважно незадоволені, 2,1% (3 чол.) - незадоволені. 94,5% (136 чол.) вважають, що педагоги забезпечують зворотний зв'язок з ними, 5,6% (8 чол.) - іноді забезпечують. 51,4 % (74 чол.) висловили думку, що заклад освіти враховує думку батьків під час прийняття важливих управлінських рішень, 41,7% (60 чол.) - частково враховують, 4,2% (6 чол.) - переважно не враховують, 2,8% (4 чол.) - не враховує.

У закладі запроваджується та підтримується педагогіка партнерства через залучення учнів та їхніх батьків до участі в проєктах, обмін інформацією, проведення директорських хабів, батьківські зустрічі, консультативно-профілактичну допомогу сім'ям. Керівництво відкрите до спілкування, готове чути і враховувати думки. Учасники освітнього процесу мають відкриту та повну інформацію про проблеми, які виникають у закладі - і як вони вирішуються (через вебсайт закладу, спілкування в батьківських та учнівських групах, дошки оголошень, інформаційні стенди).

Виходячи з вищесказаного маємо такі завдання з даного напрямку на 2021/2022 навчальний рік:

1). Переглянути план заходів з протидії булінгу і доповнити його інформаційно-просвітницькими заходами для батьків. Виявити основні чинники, що негативно впливають на психологічний комфорт та безпеку в закладі.

2). Скоригувати Правила поведінки у відповідності до позитивного сприйняття їх (без заборон та опису покарань). Рекомендувати класним керівникам разом з учнями та їхніми батьками розробити правила поведінки для кожного класу.

3). Спланувати проведення заходів практичного спрямування з відпрацювання навичок поведінки у надзвичайних ситуаціях.

4). Порушити клопотання перед засновником та відділом освіти про виділення коштів на придбання контент-фільтрів та антивірусного забезпечення.

5). Адміністрації закладу спланувати проведення батьківських зборів у формі тренінгів, круглих столів, майстер-класів. Упроваджувати комбіновані форми спілкування.

6). Посилити роз'яснювальну роботу серед учасників освітнього процесу про доступність та відкритість керівництва ліцею до спілкування.

Напрямок 2. Система оцінювання здобувачів освіти КЗ «Богодухівський ліцей № 2»

2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їхніх навчальних досягнень.

У КЗ «Богодухівський ліцей № 2» використовується 12-бальна система оцінювання навчальних досягнень учнів, затверджена МОН (в 4-11 класах). В 1-х – 3-х класах, 4-х класах (пілотних) – формувальне оцінювання. Елементи формувального оцінювання використовуються в 4-Б, 4-Г, 5-11-х класах. На сайті закладу освіти та в навчальних кабінетах розміщені критерії оцінювання навчальних досягнень учнів.

Результати формувального оцінювання зафіксовані у Свідоцтвах досягнень учнів 1-3-х, 4-х (пілотних) класах.

Основним індикатором вимірювання результатів освітньої діяльності учнів є їхні навчальні досягнення. Система оцінювання навчальних досягнень учнів потребує моніторингу, який здійснюється в закладі двічі на рік, після I семестру та в кінці навчального року. Основною метою такого моніторингу є виявлення об'єктивного та раціонального підходу до оцінювання навчальних досягнень учнів з боку вчителя, простеження системності в оцінюванні учнів, динаміки їхніх навчальних досягнень.

2.2. Аналіз результатів навчання здобувачів освіти

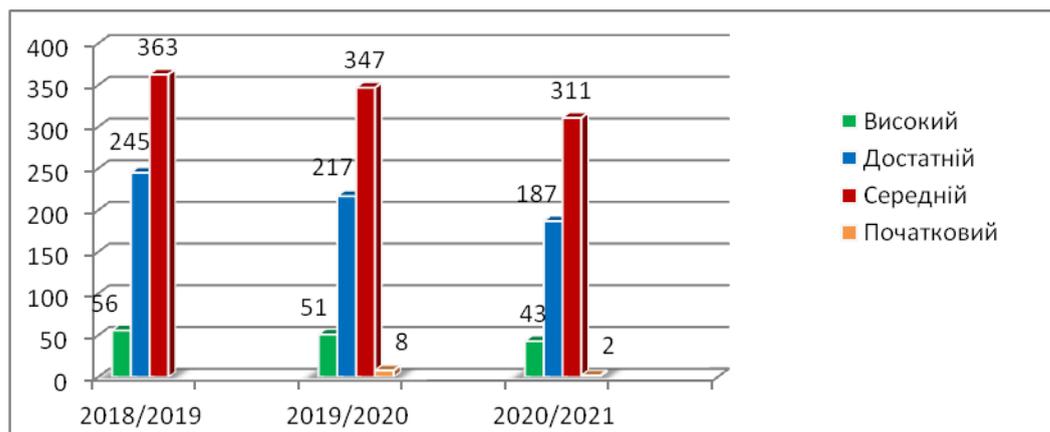
За результатами навчальних досягнень учнів за 2020/2021 навчальний рік із учнів 4-11-х класів (625 учнів: 543 в опорному закладі, 82 – у філіях) 47 (7,52%) учнів закінчили навчальний рік на високому рівні (43 (7,91%) – в опорному закладі, 4 (3,17%) – у філіях), на достатньому рівні – 213 учнів (34,08%) (187 (34,43 %) – в опорному закладі, 26 (31,7%) – у філіях), на середньому рівні – 361 учнів (57,76 %), 311 (57,27 %) – в опорному закладі, 50 (60,97%) – у філіях), на початковому рівні – 2 учні в опорному закладі (0,36%).

*Порівняльна таблиця рівня навчальних досягнень учнів
КЗ «Богодухівський ліцей № 2» за 3 роки*

	2018/2019	2019/2020	2020/2021
Рівень навчальних досягнень			

	к-ть	%	к-ть	%	к-ть	%
Високий	56	8,33	51	8,3	43	7,91
Достатній	245	36,45	217	35,3	187	34,43
Середній	363	54,01	347	56,4	311	57,27
Початковий	-	-	8	1,19	2	0,36
Не атестований з усіх предметів	-	-	-	-	-	-

**Діаграма якості знань учнів КЗ «Богодухівський ліцей № 2»
за кількістю учнів**

На жаль, динаміки росту відсотка учнів, які навчаються на високому рівні, не спостерігається. У порівнянні з 2018/2019 навчальним роком цей показник знизився на 3,3 %, у порівнянні з 2019/2020 навчальними роком – 1,1%. Показник достатнього рівня знизився на 2,1% у порівнянні з 2018/2019 навчальним роком, з 2019/2020 – на 0,9%. Показник середнього рівня майже сталий у порівнянні з минулими навчальними роками. Спостерігається позитивна динаміка зменшення відсотка учнів, які навчаються на початковому рівні, цей показник знизився до 0,8%.

Порівнюючи якість знань конкретно з кожного предмета в ліцеї за 2018/2019, 2019/2020, 2020/2021 навчальні роки спостерігається позитивна динаміка з іноземних мов (англійської, німецької), історії України, всесвітньої історії, математики, природознавства. Стабільно високі результати з таких предметів: музичне мистецтво, фізична культура, «Захист України», громадянська освіта, технології. Проте спостерігається зниження якості знань із більшості предметів, зокрема: української мови та літератури, російської мови, зарубіжної літератури, основ правознавства, біології, географії, фізики, образотворчого мистецтва, інформатики, мистецтва.

Предмети	2018/2019 н.р.	2019/2020 н.р.	2020/2021 н.р.
Українська мова	65	67	65
Українська література	76	76	72
Російська мова	78	74	67
Зарубіжна література	79	79	75

Англійська мова	58	59	60
Німецька мова	64	60	65
Історія України	62	59	68
Всесвітня історія	68	69	71
Основи правознавства	99	90	84
Математика	67	55	58
Алгебра	44	42	43
Геометрія	44	42	42
Природознавство	97	84	91
Біологія	74	79	72
Біологія і екологія		90	91
Географія	71	82	69
Фізика	53	46	40
Фізика і астрономія		73	71
Хімія	71	77	71
Музичне мистецтво	100	100	100
Образотворче мистецтво	99	99	89
Трудове навчання	99	97	99
Інформатика	99	97	96
Основи здоров'я	95	97	96
Фізична культура	100	100	100
Захист Вітчизни	100	100	100
Громадянська освіта	100	100	100
Технології	100	100	100
Мистецтво	99	99	97
Культура добросусідства			100
Якість знань	85,3	79,2	76

Отже, відсоток якості знань за 2020/2021 навчальний рік становить 76% (показник знизився у порівнянні з 2018/2019 навчального року на 9,3%, у порівнянні з минулим навчальним роком на 3,2%).

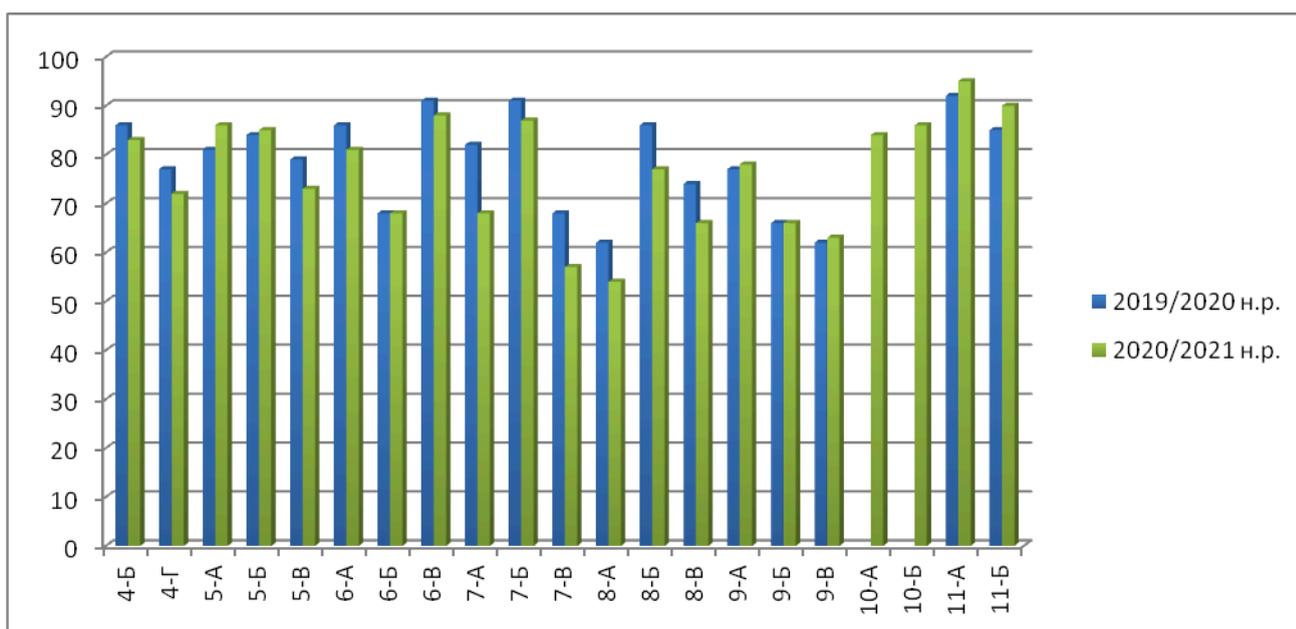
Аналіз якості рівня навчальних досягнень учнів з кожного конкретного предмета свідчить про негативну динаміку успішності, про зростання частки учнів з низькою мотиваційною основою, недостатнім володінням такими важливими компетентностями, як уміння вчитися упродовж життя, математичною, інформаційно-комунікаційною, компетентностями в природничих науках і технологіях, соціальною, загальнокультурною.

Порівняльна таблиця якості знань учнів 5-11-х класів (у %) за 2 роки

Клас	2019/2020 н.р.	2020/2021 н.р.
4-Б	86	83
4-Г	77	72
5-А	81	86
5-Б	84	85
5-В	79	73
6-А	86	81
6-Б	68	68

6-В	91	88
7-А	82	68
7-Б	91	87
7-В	68	57
8-А	62	54
8-Б	86	77
8-В	74	66
9-А	77	78
9-Б	66	66
9-В	62	63
10-А		84
10-Б		86
11-А	92	95
11-Б	85	90

Діаграма якості знань учнів 5-11-х класів (у %) (2019/2020 н.р., 2020/2021 н.р.)

Отже, порівнюючи якість знань учнів по класах у відсотках, простежуємо такі показники: якість знань підвищилася в таких класах: 5-А, 5-Б, 9-А, 9-Б, 9-В, 11-А, 11-Б класах у порівнянні з минулим роком. Найвищий рейтинг в учнів 11-А класу (95 %). Більшість класів мають нижчу якість знань, ніж у минулому навчальному році.

Результати навчальних досягнень учнів у порівнянні з минулими навчальними роками свідчать про те, що тенденції до покращення показників якості знань учнів не спостерігається. Це можна аргументувати тим, що через

карантинні обмеження заклад змушений був перейти на навчання з використанням дистанційних технологій та змішане навчання. Не можна не зазначити, що потенціал ліцею має резерв. Існує певний відсоток учнів, які мають 1-2 предмети, корекція яких дозволила б перейти учню у більш позитивну зону розвитку (більш високий рівень: з середнього – в достатній, з достатнього - у високий). Тобто, якщо провести своєчасну та якісну корекційну роботу у наступному навчальному році можна буде говорити про загальне підвищення якості знань у ліцеї.

У 2020/2021 навчальному році учні 4-х, 9-х, класів були звільнені від проходження державної підсумкової атестації, а учні 11-х класів за бажанням могли зарахувати результати ДПА. Із 44 одинадцятикласників двоє учнів зараховують свої результати ЗНО як ДПА з української мови, математики, іноземної мови (англійської), історії України, географії.

2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання

За словами В.Сухомлинського, усі наші задуми, усі пошуки й побудови перетворюються на порох, якщо учень не бажає вчитися.

Освітній процес неможливий без мотивації учнів до навчання, яка сприяє інтелектуальному розвитку дитини, а також є рушійною силою удосконалення особистості в цілому. Формування відповідального ставлення до навчання відіграє важливу роль у підготовці учнів до самостійного життя, тому що навчання – головна праця школяра.

На думку учнів, їхні результати навчання залежать виключно від їхньої праці та наполегливості - 85,3% (64 учні), 38,7% (29 учнів) - від їхньої праці та батьків, які мотивують, 68% (51 учень) - від рівня викладання, 37,3% (28 учнів) - від об'єктивного/необ'єктивного оцінювання, 13,3% (10 учнів) - від обладнання та інтер'єру школи, 10,7% (8 учнів) - від однокласників, 6,7% (5 учнів)- від погодних умов. 18,7% (14 учнів) опитаних стверджують, що їхні результати навчання залежать від більш поблажливого ставлення вчителів. 58,7% (44 учні) відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя, 14,7% (11 учнів) - відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя, школа цю відповідальність розвиває. Проте 16 % (12 учнів) вважають, що освітній процес у школі не сприяє відповідальному ставленню до навчання, тож вони відповідально ставляться до вивчення деяких предметів. 10,7% (8 учнів) вважають, що школа не готує випускника до життя, тому у них відповідальність за результати навчання відсутня.

Отже, у наступному навчальному році необхідно змінити характер педагогічного процесу та його організацію в закладі, який сприяв би розвитку відповідального ставлення до навчання здобувачів освіти. Увага освітнього процесу має бути зосереджена не на відтворенні інформації, а на оволодінні учнями ключовими компетентностями.

Напрямок 3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників КЗ «Богодухівський ліцей № 2»

3.1. Ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання сучасних освітніх підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей здобувачів освіти.

Педагоги в основному застосовують освітні технології, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти, а саме: ІКТ, проєктна діяльність, дослідницькі технології, ігрові, технології критичного мислення, технології розвивального навчання.

З метою врахування індивідуальних особливостей, здібностей і розвитку дитини та забезпечення її індивідуального прогресу в оволодінні ключовими компетентностями у закладі розроблені індивідуальні освітні траєкторії для учнів, які потребують індивідуальної форми навчання.

У 2020/2021 навчальному році у закладі навчалося 11 учнів за індивідуальною формою (педагогічний патронаж): 3 учні за станом здоров'я, 8 учнів Хрущово-Микитівської філії (4 учні 3 класу, 4 учні 7 класу), наповнюваність класів яких становить менше 5-ти осіб.

За підсумками навчальних досягнень учні, які навчалися за індивідуальною формою, мають такі результати: із 11 учнів високий рівень навчальних досягнень мають 3 учні, достатній – 1, середній – 2. 5 учнів початкової школи не оцінювалися.

Слід зазначити, що організація освітнього процесу за індивідуальною формою забезпечувала не тільки певний освітній рівень дитини, відповідно до її здібностей, можливостей, а й допомагала формувати соціальну компетентність шляхом залучення учнів до участі в позакласних заходах.

Педагогічні працівники ліцею у своїй діяльності застосовують інформаційно-комунікаційні технології: створюють власні електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки та використовують їх для обміну педагогічним досвідом в межах закладу, на рівні району та області. Деякі педагоги ведуть власний вебсайт, блог.

Заклад має необхідну матеріальну базу для ефективного використання ІКТ педагогічними працівниками. Більшість педагогічних працівників володіють навичками користувача у використанні комп'ютерних технологій, застосовують ІКТ у викладацькій діяльності.

3.2. Створення умов для варіативності навчання та вжиті заходи щодо впровадження інноваційних педагогічних технологій у освітній процес

Педагогічні працівники беруть участь в інноваційній, дослідно-експериментальній роботі, результати якої впроваджуються в освітній процес закладу. Педагоги залучаються до освітніх проєктів, до експертизи навчальних програм і підручників у якості освітніх експертів.

У закладі із 2017 року здійснюється інноваційна діяльність всеукраїнського рівня щодо реалізації нового Державного стандарту початкової

загальної освіти», окремі класи закладу працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України», два класи працювали за освітніми програмами з упровадження системи розвивального навчання ДРiМ.

Два роки поспіль «інтелективці» є переможцями II (районного) етапу XX та XXI Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика (Артеменко А. – 2020 рік, Сіроштан Діана – 2021 рік). Серед 30 четвертокласників 7 учнів закінчили навчальний рік на високому рівні і нагороджені Похвальними листами.

Заклад бере участь у проведенні моніторингових досліджень «Ефективність впровадження діяльнісних та ігрових методів навчання в освітній процес Нової української школи», які ініційовані Міністерством освіти і науки України, фондом «The LEGO Foundation» та Австралійською радою освітніх досліджень (ACER).

3.3. Робота з обдарованими дітьми

Центром концепції розвитку закладу є творча особистість, тому вчителі приділяють увагу індивідуальній роботі з обдарованими дітьми аби розвивати їхній хист, спрямовувати здібності на досягнення результатів, творчу реалізацію дитячих обдарувань. Протягом року проводилась робота з виявлення здібних учнів, їх підтримки та залучення до наукової роботи й участі в різноманітних конкурсах. Так, над науково-дослідницькими роботами для захисту в МАН України працювали: Дмитришина Євгенія, учениця 11-А класу (керівник Заполочна Т.І.), секція «Агрономія» (отримала диплом III ступеня); Боюн Діана, учениця 9-го класу Вікторівської філії (керівник Рашевська С.Ю.), секція «Літературна творчість». Учні закладу взяли участь у роботі Національного центру «Мала академія наук України» у Всеукраїнському відкритому інтерактивному конкурсі «МАН-Юніор Ерудит» на засадах STEM-освіти (68 учнів у номінації "Історія" (учителі Рідкокаша С.М., Калітіна Л.М., Пилипенко Л.Г.), у номінації «Астрономія» (Кузьменко Н.В., Руденко О.А.), у номінації «Екологія» (учителі Заполочна Т.І., Васюта Л.В., Римар Т.Р., Сімченко І.В.) та «МАН-Юніор Дослідник» у номінаціях «Історія» - 5 учнів 10-х класів (Дегтяр Вікторія, Зміївська Олександра (10-А клас), Заєць Іван, Павельєва Дар'я, Трепілець Ілля (10-Б клас, учитель Рідкокаша С.М.), «Екологія» - учениця 9-го класу Вікторівської філії Боюн Діана (учитель Васюта Л.В.). Боюн Діана учасниця «ЕКО-ЕНЕРГО-Конкурсу-2021». На конкурс подано екологічний проєкт «Питна вода: користь чи шкода?» у номінації «Бібліотека ресурсо-, природозбереження та енергоефективності». Лобойко Валерія, учениця 6 класу Семеновської філії, взяла участь в V Обласній учнівській науково-практичній конференції Харківського територіального відділення МАН України (учитель Зотова З.І.).

З 05 по 16 жовтня 2020 року учні закладу взяли участь у I етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів. Свої знання перевірили учні 3-11-х класів загальною кількістю 330 чоловік.

З 02 листопада по 04 грудня 2020 року 5 учнів закладу брали участь у II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів. На підставі рішення журі та оргкомітету II етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад із навчальних предметів 3 учні ліцею (Котляр Олеся, учениця 7-Б класу, Доценко Дмитро, учень 11-А класу, Дмитришина Євгенія, учениця 11-А класу) стали переможцями (посіли перші місця). Другі місця посіли 2 учні (Сухина Артур, учень 8-В класу, Заєць Вікторія, учениця 9-Б класу). Слід відзначити якісну підготовку учнів з історії (учитель Пилипенко Л.Г.), з української мови (учитель Саранча Т.І.), з біології (учитель Заполочна Т.І.).

У листопаді пройшов I етап XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді ім. Т.Г.Шевченка. Переможцем II етапу (I місце) визнано Безуглу Евеліну ученицю 5-Б класу (учитель Яковлева О.С.), Богмацер Валерію, ученицю 7-Б класу (учитель Саранча Т.І.). У II етапі Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика перемогу здобули Сіроштан Діана, учениця 4-Б класу (учитель Смаковська В.В.), Статівка Максим, учень 6-А класу (учитель Тризна М.П.), Саранча Дмитро, учень 9-А класу (учитель Могілевська О.А.).

Учениця 10-Б класу Павельєва Дар'я (учитель Яковлева О.С.) взяла участь у I Міжнародному (VII Всеукраїнський, VIII Всекримський) фестивалі-конкурсі учнівської та студентської творчості імені Марії Фішер-Слиж «Змагаймося за нове життя!» (номінація «Науково-пошукова робота»). Також учениця стала учасницею Всеукраїнської конференції «Леся Українка у вимірах національної та світової культури» (напрямок «Біографія Лесі Українки в суспільно-політичних та мистецьких вимірах доби кінця XIX – поч. XX ст.»).

Учениці Подопригора Софія (9-А клас) та Павельєва Дар'я (10-Б клас) взяли участь у Конкурсі літературних, дослідницьких та мультимедійних учнівських проєктів у номінації «Дослідницький проєкт. Наукова стаття» та «Мультимедійний проєкт. Графічна робота» (учитель Яковлева О.С.).

7 учнів Семеновської філії стали переможцями VII Всеукраїнської інтернет-олімпіади з англійської мови «На Урок» (учитель Бондаренко В.В.).

Учні 11-А класу Доценко Дмитро та Дмитришина Євгенія узяли участь у II етапі Обласного фестивалю ораторського мистецтва за темою «Де ж і голосам быть, як не в народі, що виростає на волі, серед степу широкого!» (І.Карпенко-Карий).

Учні 10-х класів взяли участь у заочній математичній онлайн вікторині з геометрії на платформі «EdEra» (учителі Соломаха І.В., Шепель Т.М., Лещенко О.П.). Учні 8-9 класів брали участь у Радіоолімпіаді-2021, яка проходила на базі фізико-технічного факультету ХНУ ім. В.Н.Каразіна, отримавши Дипломи I та II ступенів (6 учнів). Учні 9-11-х класів брали участь у онлайн-конкурсі «Слідами CHORNOBYL», присвяченому 35-й річниці Чорнобильської катастрофи, для учнів середніх та старших класів Харківської області.

Учні закладу взяли активну участь у заходах до Всесвітнього Дня безпечного Інтернету. У вебквесті «Таємниці планети Шелезяка» посіли II місце в загальному заліку.

130 учнів 1-11 класів взяли участь у Всеукраїнському конкурсі «КОЛОСОК осінній». Учні закладу були учасниками інтерактивних інтелектуальних конкурсів: Міжнародна природознавча гра «Геліантус», Міжнародна гра зі світової літератури «Sunflower», Всеукраїнська українознавча гра «Соняшник».

Таким чином, робота з обдарованими учнями – це персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб.

3.4. Дистанційна освіта

У зв'язку з епідеміологічною ситуацією, карантинними обмеженнями в закладі з 02 по 13 листопада 2020 року, з 11 по 22 січня, з 29 березня по 07 травня 2021 року освітній процес було організовано з використанням дистанційних технологій. З метою забезпечення якісної організації освітнього процесу було створено закриті спільноти в соціальних мережах (вайбер, телеграм, фейсбук, інстаграм) за визначеними спільно з батьками й здобувачами освіти принципами організації груп та правилами спілкування, навчання, контролю. Педагогами використовувалися синхронний (не менше 30 відсотків навчального часу, передбаченого освітньою програмою закладу) та асинхронний режими дистанційного навчання. Здобувачам освіти були надані обов'язкові рекомендації щодо використання вебресурсів, послідовності виконання завдань, особливостей контролю. Було передбачено форми зворотного зв'язку (контролю) зі здобувачами освіти та їхніми батьками для ефективного проведення дистанційного навчання. Використовувалися сервіс Google Classroom для проведення навчання з використанням дистанційних технологій. Практикувалося проведення уроків через Skype, ZOOM, Google Meet, підготовку завдань на самостійне опрацювання через платформи Kahoot, Miro. Було використано такі інструменти для спільної роботи вчителів та здобувачів освіти, як: onlinetestpad – конструктор тестів, опитувань, кросвордів, ігор та комплексних завдань; learningapps – готові навчальні вправи та інструменти для створення тестів, завдань; Google-форми, Classtime, На Урок – інструменти для створення тестів, завдань, віртуальну дошку Padlet як інструмент візуалізації, матеріали Всеукраїнської школи онлайн. У разі наявності в учня медичних протипоказань до занять із комп'ютерною технікою або її відсутністю для організації освітнього процесу використовувалися інші прийнятні засоби взаємодії учасників освітнього процесу за погодженням з батьками учня, зокрема стаціонарний телефон.

На вебсайті закладу створено вкладку «Дистанційне навчання» із розміщенням у ній інформаційних матеріалів та посилань на додаткові ресурси (відео, завдання, тести) та корисні ресурси для самоосвіти.

Ми розуміємо, що дистанційна освіта не може замінити справжнього

очного навчання. Діти мають соціалізуватися, особливо в початковій школі. Через пандемію коронавірусу весь світ шукає альтернативні шляхи для економічного та соціального життя. І галузь освіти – не виняток., адже для нас важливо, щоб освітній процес тривав та був якісним і безпечним.

3.5 Налагодження співпраці зі здобувачами освіти, їхніми батьками, працівниками КЗ «Богодухівський ліцей № 2»

Більшість педагогів закладу співпрацюють з учнями на засадах партнерства, про що свідчать результати анкетування.

58,7% (37 чол.) учнів вказують на те, що їхня думка вчителями враховується з більшості навчальних предметів; 34,9% (22 чол.) - враховується з окремих навчальних предметів; 6,3% (4 чол.) - більшість учителів нав'язують свою думку як єдино правильну. 60,3% (38 чол.) учнів стверджують, що відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя, школа цю відповідальність розвиває; 23,8% (15 чол.) - відповідально ставляться до навчання, усвідомлюють його важливість для подальшого життя, але школа цю відповідальність не розвиває; 12,7% (8 чол.) - вважають, що освітній процес не сприяє відповідальному ставленню до навчання і відповідально ставляться до вивчення деяких предметів; 3,2% (2 чол.) - вважають, що школа не готує випускника до життя, тому відповідальність за результати навчання відсутня.

Педагогічні працівники співпрацюють з батьками здобувачів освіти з питань організації освітнього процесу, забезпечують постійний зворотний зв'язок. У повній мірі інформують батьків про важливі аспекти навчання через доступні канали комунікації (батьківські збори, індивідуальні зустрічі, онлайн-ресурси), інформують про критерії оцінювання навчальних досягнень учнів. Більшість батьків позитивно оцінюють результати комунікування.

95% (132 чол.) батьків зазначають, що у розв'язанні проблемних ситуацій з дитиною вони найчастіше розраховують на допомогу класного керівника; 37,4% (52 чол.) - директора; 12,9% (18 чол.) - на заступника директора; 10,8% (15 чол.) - на педагогів; 9,4% (13 чол.) - на шкільного психолога; 8,6% (12 чол.) - на інших батьків; 2,2% (3 чол.) - педагога соціального.

Отже, особистісно орієнтований підхід неможливий без постійної взаємодії, діалогу, педагогіки партнерства, що дозволяє стати педагогам і учням, батькам повноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат.

3.6. Постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності педагогічних працівників

Підвищення кваліфікації, вдосконалення професійного розвитку – це не тільки курсова перепідготовка. Це також участь педагогічних працівників у різноманітних тренінгах, конференціях, семінарах, вебінарах, онлайн-курсах тощо. Процес професійного зростання вчителів ліцею не обмежується лише формами підвищення кваліфікації за межами закладу. Це безперервний

системний процес: обмін досвідом, розроблення системи навчальних занять, публікації в друкованих та електронних джерелах, самоосвіта. Річний план проходження курсів підвищення кваліфікації складається з урахуванням запитів педагогів, термінів проходження чергової атестації. Аналіз реалізації плану підвищення кваліфікації закладу свідчить про те, що вчителі дотримуються плану проходження курсів підвищення кваліфікації.

Підвищення кваліфікації вчителів здійснюється через участь у районних, міських, обласних, всеукраїнських семінарах, вебінарах, виставках, у вищих навчальних закладах післядипломної освіти: КВНЗ «ХАНО», ХНУ ім. В.Каразіна, ХДПУ ім. Г.С.Сковороди, інших платформах.

Атестація педагогічних працівників як чинник виявлення професіоналізму, компетентності вчителя відіграє важливу роль у результативності освітнього процесу. Атестація для вчителів стає перевіркою їхнього особистісного зростання, можливістю поділитися з колегами своїми здобутками, іспитом на компетентність.

Дотримуючись принципів колегіальності, гласності, протягом 2020/2021 року було здійснено атестацію 23 педагогів закладу.

За підсумками атестації:

- визнано такими, що відповідають раніше присвоєній кваліфікаційній категорії:

- «спеціаліст вищої категорії» – 14 чол.;
- «спеціаліст першої категорії» – 2 чол.;

- визнано такими, що відповідають раніше присвоєному педагогічному званню «учитель-методист» – 6 чол.;

- присвоєно кваліфікаційну категорію:

- «спеціаліст вищої категорії» – 2 чол.;
- «спеціаліст першої категорії» – 4 чол.;
- «спеціаліст другої категорії» – 1 чол.;

- присвоєно педагогічне звання:

- «учитель-методист» – 3 чол.;
- «старший учитель» – 2 чол.

Атестаційна комісія закладу та профспілковий комітет демонструють злагоджену роботу та взаєморозуміння в цьому відповідальному процесі.

3.7. Педагогічні працівники сприяють формуванню суспільних цінностей у здобувачів освіти у процесі їх навчання, виховання та розвитку.

Реалізуючи Концепцію національно-патріотичного виховання дітей і молоді, формуючи ціннісне ставлення до держави і суспільства, До Міжнародного Дня миру був проведений челендж «Я віддаю свій голос за мир!», конкурс дитячого малюнка на асфальті «Хай буде мир на планеті Земля».

До Дня захисника України в рамках декади національно-патріотичного виховання було проведено козацький квест «Пропала грамота», спортивні змагання «Козацькі розваги».

У листопаді 2020 року заклад освіти долучився до участі у незалежному, соціальному, політично й релігійно нейтральному проєкті «Усесвітній День Гідності», мета якого – націлювати молодь, учнівство й студентство керуватися почуттям власної гідності у своїх повсякденних діях. У рамках Всесвітнього Дня Гідності був проведений Єдиний урок Гідності, під час якого учні обговорювали тему гідності, з'ясовували, яке значення для них має ця категорія, створювали інформаційну модель гідної людини, розповідали історії про гідність із власного досвіду. Протягом Тижня Гідності (з 30 листопада по 04 грудня 2020 року) у закладі освіти були проведені різноманітні активності, які об'єднали всіх учасників освітнього процесу, хто поділяє і підтримує ідею Гідності, кого хвилюють питання людських моральних цінностей.

Підводячи підсумки Тижня Гідності, педагоги та учні вкотре прийшли до спільної думки, що учнівству та молоді потрібні такі проєкти, які об'єднують, спонукають до відвертості, до душевних розмов у тісному колі про головні життєві цінності. За участь і організацію події заклад освіти отримав сертифікати та подарунок - перекидний настінний календар «МРІЮ ГЛОБАЛЬНО, ДІЮ ЛОКАЛЬНО: кроки доброчесності» від організації Global Dignity в Україні.

До Дня Збройних сил України вчителями предмета «Захист України» було проведено військово-спортивне свято «Ігри патріотів» серед учнів 9-10-х класів. Учні брали участь у благодійних акціях «Вітання воїнам АТО/ООС». Діти оформляли обереги та вітальні листівки військовослужбовцям з Днем Збройних Сил України.

З нагоди Дня соборності України вчителі історії провели з учнями відеоконференції, члени учнівської ради та дитячого об'єднання «Спалах» організували онлайн-флешмоб «Любіть Україну». За матеріалами заходів створені відеоролики.

У лютому 2021 року традиційно проводився місячник патріотичного виховання «На захисті Вітчизни». До дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав для учнів були організовані екскурсії до музею локальних війн та до пам'ятника воїнам-афганцям. У закладі були проведені уроки мужності. Члени учнівської ради створили фільм «Війна ціною в життя...».

З метою вшанування подвигу Героїв Небесної Сотні у класних колективах були проведені уроки мужності «Героями не народжуються», «Свобода – вибір гідних», дев'ятикласники дискутували на тему: «Патріотизм – модна тенденція чи життєва позиція».

Готуючись до відзначення Дня пам'яті і примирення та до 76-річниці Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, учні взяли участь в онлайн-флешмобі «Герої моєї родини», організованому Богодухівською міською радою.

У вересні 2020 року в закладі освіти проводилась виховна діяльність у рамках Всеукраїнського тижня права «Стоп булінгу». З метою формування

позитивного мікроклімату та толерантної міжособистісної взаємодії класні керівники провели з учнями години спілкування з питань прав дитини та захисту від насильства, цькування і зловживань.

Протягом навчального року класні керівники, вчителі формували в учнів ціннісне ставлення до праці. У початкових класах більше уваги зверталось на розвиток навичок самообслуговування, у середніх – на формування почуття відповідальності, охайності, дисципліни. З старшокласниками діяльність була зорієнтована на усвідомлений вибір майбутньої професії. З цією метою протягом навчального року здійснювалась співпраця з вищими навчальними закладами I-II, III-IV рівнів акредитації, професійно-технічними закладами освіти міста, області, з Богодухівською філією Харківського обласного центру зайнятості.

З метою пропаганди здорового способу життя, виховання ціннісного ставлення до свого фізичного, соціального, психічного «Я», у закладі освіти організована робота спортивних секцій з волейболу, футболу, таек-вондо. У 2020/2021 навчальному році заклад долучився до участі в проєкті «Healthy Schools: заради здорових і радісних школярів», під час якого учні, батьки, педагоги ліцею брали участь у спортивному челенджі та олімпіаді, проводили різноманітні активності, знімали відеоролики. За участь у проєкті заклад був нагороджений подякою.

У лютому в рамках декади фізичної культури проводились спортивні змагання з волейболу, баскетболу, малюкболу, спортивне свято «Ми за здоровий спосіб життя!». До Дня захисту дітей команда сім'ї Дяченків взяла участь в обласному конкурсі «Тато, мама, я – спортивна сім'я», де гідно представили місто Богодухів.

Важливою ділянкою роботи є формування ціннісного ставлення до природи у процесі екологічного виховання. У рамках екологічного двомісячника учні 6-х класів разом з педагогами-організаторами Остаховою Н.С. та Сімченко І.В. створили екологічну відеоказку «Природу бережимо, люди!». У своїй роботі діти відтворили власне бачення екологічних проблем та показали, до яких небезпек може призвести забруднення навколишнього середовища. Для 7-х класів в онлайн режимі був проведений віртуальний екоквест «Подорож Країною Екологією», під час якого учні виконували різноманітні завдання, пов'язані з вирішенням екологічних проблем в Україні. До 35 річниці Чорнобильської катастрофи учні взяли участь в онлайн-флешмобі «Чорнобиль. Трагедія. Пам'ять», за результатами якого створили відеофільм. Команда учнів 9-11-х класів взяла участь в освітньо-мотиваційному проєкті до 35-річниці Чорнобильської катастрофи «Слідами CHORNOBYL», який проводився Національним технічним університетом «Харківський політехнічний інститут» спільно з Харківською обласною державною адміністрацією.

Учні ліцею стали переможцями районних конкурсів: передноворічної виставки ялинкових композицій «Замість ялинки – новорічний букет»,

виставки-конкурсу декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва «Знай і люби свій рідний край». У період карантину лідерами учнівського самоврядування було підготовлено ряд відеопроєктів: відеофільми «Новорічні вітання від Діда мороза», «Бо прийдуть до тебе три празники в гості», «День відкритих дверей у ліцеї» та інші.

Заклад освіти співпрацює з трансукраїнською газетою дитячої творчості «Долоньки». Творчі доробки учнів постійно друкуються в газеті.

3.8. Педагогічні працівники сприяють дотриманню академічної доброчесності здобувачами освіти

Академічна доброчесність є невід'ємною складовою забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

Для забезпечення академічної доброчесності у своїй професійній діяльності педагоги проводять роз'яснювальну роботу з учасниками освітнього процесу, самі дотримуються академічної доброчесності (дають посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, відомостей, відеоматеріалів своїх колег, дотримуються норм законодавства про авторське право), складають завдання, які унеможливають списування, складають власні плани-конспекти уроків, презентації.

Більшість педагогів розробляють такі завдання, які спонукають учнів критично мислити, практикують написання творчих есе, застосовують компетентнісний підхід у навчанні. У закладі розроблено і діє Положення про академічну доброчесність. Проводяться спостереження за проведенням навчальних занять, опитування, анкетування педагогічних працівників, учнів.

79,4% (50 чол.) учнів зазначають, що з ними регулярно проводяться бесіди про важливість дотримання академічної доброчесності. Заплановані в закладі освіти заходи на формування академічної доброчесності в учасників освітнього процесу, дієві, але потребують удосконалення.

Виходячи з вищесказаного про педагогічну діяльність закладу слід відзначити, що в роботі педагогів заслуговують підтримки використання інформаційно-комунікативних технологій; постійне підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності; участь в освітніх пілотних проектах.

Але ефективність планування педагогічними працівниками своєї діяльності, використання нових підходів до організації освітнього процесу з метою формування ключових компетентностей, формування у здобувачів освіти академічної доброчесності – варто вдосконалити.

Напрямок 4. Управлінські процеси КЗ «Богодухівський ліцей № 2»

4.1. наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань

Відповідно до Закону України «Про освіту» в КЗ «Богодухівський ліцей № 2» у 2020/2021 навчальному році діяли нові документи, які регламентували діяльність закладу освіти: Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти, Положення про академічну доброчесність, Програма

внутрішнього моніторингу якості освіти, Правила поведінки для учнів. Також у 2020 році було розроблено і затверджено сесією Богодухівської районної ради Стратегію розвитку закладу освіти.

Річне планування діяльності закладу забезпечує реалізацію державної освітньої політики. У цьому навчальному році у зв'язку зі зміною умов праці працівників закладу (переведення на дистанційну роботу педагогічних працівників та умов навчання дітей, План роботи не було виконано в повному обсязі: частина заходів як то наради, семінари було проведено он-лайн, інші заходи було скасовано.

Але при цьому основною задачею педагогічного колективу залишається забезпечення рівного доступу учнів до якісної освіти, забезпечення умов для різнобічного розвитку індивідуальних здібностей учнів, формування всебічно розвиненої дитини, патріота з активною позицією, здатного змінювати навколишній світ та вчитися впродовж життя. Перед педагогами ліцею було поставлено завдання формувати в учнів такі компетентності, як критичне мислення, творчість, ініціативність, уміння розв'язувати проблеми, вміння приймати рішення, вміння співпрацювати в команді.

Планування освітньої діяльності здійснювалося відповідно до освітніх програм та навчального плану. Відповідно до цих документів складено розклад занять, індивідуально-групових занять, факультативів.

Керівництво закладу постійно вивчає потреби учнів та працівників закладу, готує і доводить до відома засновника запити для задоволення потреб закладу освіти та відстежує їх реалізацію.

Забезпечення умов роботи закладу значною мірою залежить від рівня його фінансування з боку засновника та від того, наскільки раціонально використовуються наявні фінансові та інші ресурси.

Упродовж 2020/2021 навчального року закладом освіти була проведена певна робота для зміцнення та модернізації матеріально-технічної бази.

Так, у 2020/2021 навчальному році за рахунок бюджетних коштів придбано:

- STEM-лабораторію – 2590000 грн.;
- кабінет математики – 234000 грн.;
- 30 шт. м'ячів (футбольні, волейбольні, баскетбольні) – 17540 грн.;
- 4 комплекти навчально-наочних засобів для навчання грамоти – 6560 грн.;
- 4 гербарії – 4400 грн.;
- 4 каси цифр і лічильного матеріалу на магнітних кріпленнях – 4000 грн.;
- математичний куб 4 набори вимірювальних приладів – 3636 грн.;
- 2 колекції корисних копалин – 1300 грн.;
- мікроскоп шкільний – 2062,50 грн.;
- 4 набори геометричних тал та фігур – 2320 грн.;
- модель будови рослини – 429 грн.;
- 2 набори для вивчення часток – 960 грн.;

- 3 набори ляльок-рукавичок – 4500 грн.;
- 2 набори мірного посуду – 360 грн.;
- 4 набори таблиць – 2680 грн.;
- 3 навчальних набори грошових знаків – 1485 грн.;
- 4 навчально-наочні засоби – 1960 грн.;
- ширма для лялькового театру – 3600 грн.;
- плита електрична кухонна – 19770 грн.;
- кухонний інвентар (6 жаровень, 5 кастрюль, 1 сковорода, 2 чайники, 2 пательні) – 17277 грн.;
- м'ясорубка промислова – 16170 грн.;
- ігрові набори для ресурсної кімнати – 5855,55 грн.;
- 2 воріт для футболу – 11000 грн.;
- 8 канатів для перетягування – 13600 грн.;
- 13 кеглів – 2080 грн.;
- 4 корзини для м'ячів – 23996 грн.;
- 40 м'ячів баскетбольних – 29400 грн.;
- 55 м'ячів волейбольних – 26954 грн.;
- 40 м'ячів футбольних – 28000 грн.;
- 8 гімнастичних матів – 16000 грн.;
- 2 волейбольні сітки – 11000 грн.;
- 2 сітки для мініфутбольних воріт – 2550 грн.;
- водонагрівач – 2250 грн.;
- ларь холодильний – 6060 грн.;
- 4 інтерактивних мультимедійних комплексів – 119360 грн.;
- 3 дошки магнітно-крейдові – 7317,60 грн.;
- 4 комплекти відкритих шаф – 73200 грн.;
- 60 комплектів учнівських меблів (1 стіл учительський, 1 стілець учительський) – 98280 грн.;
- 4 комплекти для вчителя (1 стіл для вчителя, 1 стілець для вчителя) – 11520 грн.;
- 10 м'яких крісел-мішків – 14080 грн.;
- 6 пірометрів (інфрачервоних термометрів) – 3534 грн.;
- 16 одномісних учнівських парт – 19648 грн.;
- 16 стільців учнівських – 9600 грн.;
- 4 персональних комп'ютери – 68240 грн.;
- 7 сидінь м'яких – 36421 грн.;
- 4 фліпчарта магнітно-маркерних – 5620 грн.

Усього: 3582575,65 грн.

2. За рахунок бюджетних коштів сплачено послуги за:

- теплопостачання – 201450,29 грн.;
- воду – 40214,121 грн.;
- електропостачання – 15194,01 грн.;
- вивіз побутових відходів – 13494,75 грн.;

- абонплату (телефон, інтернет) – 6185,48 грн.;
- газ – 10488,66 грн.;
- харчування учнів – 578219,71;

Усього: 865247,021 грн.

3. За рахунок спонсорських коштів придбано:

- доменне ім`я – 400 грн.;
- термометр (1 шт.) – 35 грн.;
- гігрометр (2 шт.) – 234,50 грн.;
- відро для сміття (4 шт.) – 590 грн.;
- тримач для рушників (1 шт.) – 100 грн.;
- тримач для паперу (1 шт.) – 98 грн.;
- підвіконня з кріпленнями – 473 грн.;
- OSB (11 шт.) – 4950 грн.;
- годинник – 130 грн.;
- граблі веєр – 91 грн.;
- плінтус (18 м) – 486 грн.;
- ліхтарик (2 шт.) – 218 грн.;
- ножиці садові – 88 грн.;
- ущільнювач на двері котла (2 м) – 300 грн.;
- наклейки «Діти» «70» – 90 грн.

Усього: 8283,50 грн.

4. Батьками учнів надано благодійну допомогу у вигляді:

- автомат, 40А (1 шт.) – 362 грн.;
- автомат, 25А (3 шт.) – 285 грн.;
- автомат, 10А (1 шт.) – 99 грн.;
- автомат, 3-х фазний, 16А (2 шт.) – 582 грн.;
- автомат, 3-х фазний, 10А (1 шт.) – 304 грн.;
- автомат, 3-х фазний, 20А (1 шт.) – 319 грн.;
- дріт електричний – 988 грн.;
- кабель – 1180 грн.;
- вимикач (1 шт.) – 42 грн.;
- розетки (11 шт.) – 351 грн.;
- клема з'єднувальна (20 шт.) – 177 грн.;
- шина нульова (3 шт.) – 46,5 грн.;
- підрозетник (9 шт.) – 31,5 шт.;
- накладка на розетки (2 шт.) – 72 грн.;
- розподільча коробка (4 шт.) – 139 грн.;
- бокс під автомати (3 шт.) – 377 грн.;
- круг обрізний (9 шт.) – 212 шт.;
- свердло (6 шт.) – 110 грн.;
- анкера (35 шт.) – 73 грн.;
- саморізи (200 шт.) – 42 шт.;
- дюбель-цвях (400 шт.) – 160 грн.;

- болти (25 шт.) – 122 грн.;
- шайба (12 шт.) – 35 грн.;
- електроди (1 кг) – 91 грн.;
- анкер-клин (50 шт.) – 90 грн.;
- полоса стартова (6 м) – 42 грн.;
- полоса пристінна (10 шт.) – 300 грн.;
- замок меблевий з устан. – 325 грн.;
- секрет в замок (1 шт.) – 125 грн.;
- шпінгалет (3 шт.) – 27 грн.;
- гусак на кран (1 шт.) – 107 грн.;
- кран букса (1 шт.) – 115 грн.;
- кран радіатор (2 шт.) – 202 грн.;
- профіль алюмінієвий (18 м) – 390 грн.;
- засіб від плісняви (2 шт.) – 182 грн.;
- короб напольний (1 шт.) – 70 грн.;
- шпатлівка бамперна – 135 грн.;
- пластилін автомобільний – 40 грн.;
- кран 0,5, штуцер, хомут, перехідник, заглушка – 473 грн.;
- брелки (10 шт.) – 100 грн.;
- вапно, щітки, макловиці – 266 грн.
- сегратор, швидкозшивач, папки на книги, журнали з харчування – 349 грн.;
- фарба жовта, темно-коричнева – 200 грн.
- здійснено підписку на періодичні видання – 3015 грн.;
- ремонт принтера (3 шт.) – 1150 грн.;
- заправка 2 принтерів (2 шт.) – 170 грн., (2 шт.) – 347 грн.;
- ремонт болгарки – 460 грн.;
- ремонт котла – 750 грн.;
- доставка (електроплити, м`ясорубки, OSB...) – 1080 грн.

Усього: 24884 грн.

4.2. Формування відносин довіри, прозорості, дотримання етичних норм

Психологічний клімат у закладі освіти є визначальним чинником для створення комфортних умов для здобувачів освіти та педагогічних працівників. Саме від того, як саме і наскільки успішно керівництво закладу впливатиме на формування сприятливого психологічного клімату та атмосфери довіри між учасниками освітнього процесу, залежить досягнення мети діяльності закладу.

Учасники освітнього процесу мають відкриту та повну інформацію про те, які проблеми виникають у закладі – і як вони вирішуються.

Адміністрація закладу вживає заходів для створення належних умов для діяльності закладу: вивчає потреби учнів та працівників закладу; готує і доводить до відома начальника відділу освіти та засновника запити для задоволення потреб закладу освіти та відстежує їх реалізацію (журнал реєстрації вхідних, вихідних документів); на вебсайті закладу оприлюднені

кошторис та фінансові звіти про надходження і використання всіх отриманих коштів, товарів, робіт і послуг.

Педагогічні працівники закладу задоволені загальним психологічним кліматом у закладі освіти і діями керівництва щодо формування відносин довіри та конструктивної співпраці між ними. Керівництво організовує діяльність закладу на умовах інформаційної відкритості та комунікації з учасниками освітнього процесу і громадою (щорічні звіти директора ліцею, особистий прийом, вчасне реагування на звернення громадян). Інформаційна відкритість забезпечується наявністю у закладі освіти майданчиків для інформування учасників освітнього процесу: вебсайт ліцею, інформаційні стенди. Проте у закладі недостатньо проводиться роз'яснювальна робота з питань звернень до керівництва ліцею і певна кількість учнів вважає, що керівництво закладу не відкрите для спілкування.

На початку календарного року затверджено графік прийому громадян. Розглядаються всі питання, з якими звертаються вчителі, учні, батьки учнів, інші громадяни.

До КЗ «Богодухівський ліцей № 2» за II півріччя 2020 року надійшло 22 усних звернення під час прийому громадян керівником закладу. З них 14 – переведення дітей до інших закладів освіти; 2 – зміна анкетних даних; 6 – зарахування до КЗ «Богодухівський ліцей № 2».

Протягом I кварталу 2021 року надійшло 1 письмове звернення щодо конфліктоної ситуації у класі. Відповідь заявнику надана своєчасно та вирішено позитивно. Також були усні звернення: 7 – переведення дітей до інших закладів освіти; 1 – зарахування до різновікової групи дошкільного підрозділу; 1 – переведення до іншого закладу; 3 – зарахування до КЗ «Богодухівський ліцей № 2».

Усі звернення, що надійшли до закладу освіти протягом звітного періоду, розглянуті у визначені законодавством терміни.

За звітний період відповідальними особами не допущено порушень термінів розгляду звернень громадян.

4.3. Ефективність кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогічних працівників

Ліцей № 2 – складний механізм. Його функціонування та розвиток забезпечують кваліфіковані кадри, якими директор має не стільки керувати, скільки вміло вести їх за собою і надихати на творчість.

Педагогічний колектив закладу стабільний, плинність кадрів є, але вона не є рішучою та не впливає на якість освітнього процесу.

Результати співпраці залежать від вікової структури колективу. Колектив ліцею є організмом, у якому функціонують представники різних вікових категорій:

- молодь сподівається, бореться;
- середній вік випробовує, досліджує й направляє;
- поважний вік перевіряє й критикує.

Наш педагогічний колектив – унікальне поєднання молодості, досвіду, мудрості.

Керівництво персоналом здійснюється за допомогою методів:

- адміністративних (вони діють через правові норми, акти, інструкції, накази, розпорядження), які забезпечують стабільне юридичне середовище для діяльності закладу, гарантування прав і свобод підлеглих;
- економічних, які забезпечують матеріальне стимулювання колективу;
- соціально-психологічних, які впливають на персонал через створення в колективі нормального психологічного клімату й творчої атмосфери.

У 2020/2021 навчальному році освітній процес у ліцеї забезпечували:

	ВСЬОГО
Педагогічні працівники	
Всього основних працівників	110
Основних	105
Сумісників	5
Освіта:	
повна вища	88(93)
базова вища	10
неповна вища	7
Кваліфікаційна категорія	
вища	52(55)
перша	20(22)
друга	11
спеціаліст	7
тариф. розряд	15
Педагогічне звання:	
старший учитель	17(18)
учитель-методист	18
Відпустка по вагітності та пологам	2
Відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трьох років	5
Обслуговуючий персонал	
Всього основних працівників	46
Основних	45
Сумісників	1
ВСЬОГО	151 (156)

Керівництво закладу намагається створювати якісну мотивацію до професійної діяльності. Директор закладу знає професійні можливості кожного працівника і враховує їх під час планування освітнього процесу. У закладі діють в основному форми негрошового стимулювання (позачергова атестація з метою підвищення кваліфікаційної категорії) та методи морального заохочення (подяки, грамоти, почесні відзнаки). Керівництво закладу також сприяє професійному вдосконаленню: участь у семінарах, конференціях, EdCamp. Відповідно до анкетування 71% педагогів задоволені мотиваційними заходами, 25,8% - переважно задоволені. Проте 1,6% (1 чол.) переважно незадоволені,

1,6% - незадоволені. У закладі до працівників застосовуються заохочення та мотиваційні заходи, які містяться у Правилах внутрішнього трудового розпорядку. На зборах трудового колективу обговорюються кандидатури, представлені до нагородження чи заохочення.

Керівництво закладу, враховуючи потреби та особливості освітньої програми, заохочує і підтримує методичну роботу педагогічних працівників, їхню участь у професійних конференціях, семінарах, курсах підвищення кваліфікації, добровільній сертифікації, публікації у фахових виданнях. 96,8% педагогів вважають, що керівництво закладу сприяє підвищенню кваліфікації педпрацівників, 3,2% - переважно сприяють. Педагоги закладу проходять курси на сучасних освітніх онлайн-платформах, активно долучаються до руху вчительських (не)конференцій EdCamp, 8 вчителів початкової школи успішно пройшли сертифікацію.

4.4. Залучення педагогічної та батьківської громадськості закладу освіти до управління його діяльністю; співпраця з громадськими організаціями

У закладі освіти основним органом громадського самоврядування є загальні збори (конференція)

Відповідно до Річного плану роботи на 2020/2021 навчальний рік було зап-лановано проведення загальних зборів двічі: у серпні 2020 року та червні 2021 року.

У період між зборами діє рада ліцею, робота якої планується на навчальний рік.

Також в КЗ «Богодухівський ліцей № 2» діють батьківські комітети.

На жаль, робота громадських об'єднань зводиться до спілкування представників за ініціативою адміністрації. Активності батьківської громадськості не спостерігається.

Тому одним з пріоритетних завдань на 2021/2022 навчальний рік є ширше залучення органів учнівського, батьківського та громадського самоврядування до конструктивної співпраці, партнерства, розроблення важливих документів закладу та прийняття рішень щодо його діяльності.

Підбиваючи підсумки діяльності закладу слід зазначити, що здійснюючи управління закладом, директор прагне до спрощення управлінських функцій, частину з яких делегує заступникам директора, методичним об'єднанням, учителям-новаторам; таким чином залучає до вирішення управлінських задач значну кількість педагогічних працівників, дає їм можливість вийти за межі суто вчительської роботи, побачити і зрозуміти механізм роботи та глибинні педагогічні процеси такого багатогранного, чутливого до найменших змін в суспільстві, складного «організму» як школа. Орієнтує вчителів на підвищення їхнього наукового, професійного та методичного рівнів, а щоб орієнтувати інших, сама постійно самоудосконалюється, розвивається. Керівник, який є сталим, не може забезпечити розвиток закладу.

27 січня 2021 року Ємельяненко Т.М. була учасником круглого столу «Сертифікація вчителів: місія важлива», організованого Державною службою

якості освіти в Харківській області; з грудня 2020 року – по лютий 2021 року пройшла дистанційний онлайн-курс «Зимова академія для керівників шкіл», який був організований Проектом «Фінська підтримка реформи української школи» («Навчаємось разом»), з листопада 2020 року по березень 2021 року успішно виконала 45-годинну програму підвищення кваліфікації вчителів англійської мови на платформі Британської Ради Online Teacher Community. Протягом квітня 2021 року була учасницею робочої групи з питань самооцінювання освітньої діяльності та управлінських процесів при Управлінні Державної служби якості освіти в Харківській області. У травні 2021 року від Віце-президента The LEGO Foundation Каспера Оттоссона Канструпа отримала Подяку за усвідомлене ставлення до своєї місії, сміливість і наполегливість у впровадженні освітніх змін та віру в безмежні можливості діяльнісного підходу для всебічного розвитку дитини.

На посаді директора Ємельяненко Т.М. вже 9 років. **Усі ці роки є творчим, працездатним учительським колективом – надійними, досвідченими, сумлінними працівниками. Усі вони – різні за віком, досвідом, темпераментом, ставленням до школи та дітей – потребують уваги, підтримки і допомоги, контролю й визнання своїх педагогічних здобутків.**

Робота директора і колективу нероздільні і в чомусь директор направляє колектив, а в чомусь – саме колектив змушує директора до тих, чи інших ідей.

Велике щастя і удача для керівника, якщо працівники школи – це команда, яка злагоджено працює для досягнення успіху. Лише за такої умови такий педагогічний колектив здатний на великі справи.

Як керівник педагогічної команди закладу, забезпечує кооперацію зусиль учителів та батьків і відповідає за результати колективної роботи всієї команди. Головним своїм завданням вбачає – захист прав і інтересів дітей. Головною метою роботи педагогічної родини є досягнення такого рівня розвитку і навченості дитини, який відповідатиме її індивідуальним можливостям.

Директор розуміє, що найбільше учитель потребує створення умов для творчої праці, для самореалізації і виконання своєї великої місії педагога і наставника молодого покоління. Першочерговим завданням завжди вважає створення умов задля звільнення вчителів від виконання надлишкових функцій, вивільнення їхнього часу для спілкування з учнями, для самовдосконалення і самоосвіти, для творчості й розвитку.

Із урахуванням проведеного самоаналізу за 2020/2021 навчальний рік перед КЗ «Богодухівський ліцей № 2» постають основні завдання, які необхідно вирішити у 2021/2022 навчальному році:

1). Забезпечити реалізацію впровадження Нового Державного стандарту базової середньої освіти.

2). Забезпечити дотримання учасниками освітнього процесу етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини.

3). Продовжити реалізацію політики академічної доброчесності та формуванню в учасників освітнього процесу негативного ставлення до корупції.

4). Сприяти формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до результатів навчання.

5). Спрямувати роботу учасників освітнього процесу на реалізацію компетентнісного підходу до навчання.

6). Здійснювати інноваційну та експериментально-дослідницьку діяльність.

7). Сприяти створенню психологічного комфортного середовища, яке забезпечує конструктивну взаємодію учасників освітнього процесу та взаємну довіру.

2. Нормативно-правова база організації освітнього процесу

1). Закони України:

- «Про освіту» (зі змінами);
- «Про повну загальну середню освіту» (зі змінами);
- «Про дошкільну освіту» (зі змінами);
- «Про позашкільну освіту» (зі змінами);
- «Про захист персональних даних» (зі змінами);

- «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» (зі змінами);
- «Про професійний розвиток працівників» (зі змінами);
- «Про запобігання корупції» (зі змінами);
- Кодекс Цивільного захисту України (зі змінами);
- «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

2). Укази Президента України:

- від 25.05.2020 № 195/2020 «Про Національну стратегію розбудови безпечного і здорового освітнього середовища в новій українській школі»;
- від 24.03.2021 № 119/2021 «Про Національну стратегію у сфері прав людини»;
- від 25.06.2013 № 344/2013 «Про національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року».

3). Постанови Кабінету Міністрів України:

- від 21.02.2018 № 87 «Про затвердження Державного стандарту початкової освіти» (зі змінами);
- від 23.11.2011 № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти»;
- від 21.08.2013 № 607 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти для дітей з особливими освітніми потребами»;
- від 19.06.2019 № 777 «Про затвердження Положення про освітній округ і опорний заклад освіти»;
- від 13.09.2017 № 532 «Про затвердження Порядку ведення обліку дітей дошкільного, шкільного віку та учнів» (зі змінами);
- від 23.12.2015 № 1109 «Про затвердження переліку кваліфікаційних категорій і педагогічних звань педагогічних працівників»;
- від 24.03.2021 № 305 «Про затвердження норм та Порядку організації харчування у закладах освіти та дитячих закладах оздоровлення та відпочинку»;
- від 07.01.2018 № 1369 «Про затвердження Порядку проведення державної підсумкової атестації» (зі змінами);
- від 12.07.2017 № 545 «Про затвердження Положення про інклюзивно-ресурсний центр» (зі змінами);
- від 09.08.2017 № 588 «Про внесення змін до Порядку організації інклюзивного навчання в загальноосвітніх навчальних закладах»;
- від 23.04.2003 № 585 «Про встановлення тривалості здобуття освіти у закладах загальної середньої освіти з особливими освітніми потребами» (зі змінами);
- від 15.08.2011 № 872 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах» (зі змінами);
- від 27.12.2018 № 1190 «Про затвердження Положення про сертифікацію педагогічних працівників» (зі змінами);

- від 21.12.2020 № 1277 «Про затвердження Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2023 року».

4). Розпорядження Кабінету Міністрів України:

- від 09.08.2017 № 526-р «Про Національну стратегію реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки та план заходів з реалізації її I етапу»;

- від 21.10.2020 № 1360-р «Про схвалення Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2024 року».

5). Накази Міністерства освіти і науки України:

- від 25.06.2018 № 676 «Про затвердження Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти»;

- від 10.05.2011 № 423 «Про затвердження єдиних зразків обов'язкової ділової документації у загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності» (зі змінами);

- від 13.04.2011 № 329 «Про затвердження критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти»;

- від 29.04.2002 № 284 «Про затвердження Примірного статуту загальноосвітнього навчального закладу»;

- від 21.08.2013 № 1222 «Про затвердження орієнтовних вимог до оцінювання навчальних досягнень учнів із базових дисциплін у системі загальної середньої освіти» (зі змінами);

- від 09.01.2019 № 17 «Про затвердження Порядку проведення інституційного аудиту закладів загальної середньої освіти» (зі змінами);

- від 10.08.2018 № 924 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів першого класу у Новій українській школі»;

- від 27.08.2019 № 1154 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів другого класу»;

- від 07.12.2018 № 1362 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів Нової української школи» (зі змінами);

- від 16.09.2020 № 1146 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 3-х і 4-х класів Нової української школи»;

- від 03.06.2008 № 496 «Про затвердження Інструкції з ведення класного журналу учнів 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів»;

- від 10.07.2012 № 797 «Про продовження впровадження науково-педагогічного проекту «Інтелект України» в практику роботи загальноосвітніх навчальних закладів України» (зі змінами);

- від 02.11.2016 № 1319 «Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів» (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 03.02.2021 № 140);

- від 06.01.2015 № 2 «Щодо заходів безпеки у навчальних закладах»;
- від 16.06.2015 № 641 «Методичні рекомендації щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах» (зі змінами);
- від 25.06.2018 № 677 «Про затвердження порядку створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти»;
- від 26.04.2013 № 193/470 «Про проведення Тижнів знань з основ безпеки життєдіяльності у дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладах України»;
- від 14.07.2015 № 762 «Про затвердження Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу» (зі змінами);
- від 16.04.2018 № 367 «Про затвердження Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- від 05.08.2016 № 944 «Про затвердження положення про з'єднаний клас (клас-комплект) початкової школи у філії опорного закладу, зареєстрованого і Міністерстві юстиції України від 26.08.2016 за № 1187/29317»;
- від 31.12.2015 № 1436 «Про затвердження Плану заходів щодо забезпечення права на освіту дітей з особливими освітніми потребами в загальноосвітньому просторі»;
- від 08.06.2018 №609 «Про затвердження Примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами в закладі загальної середньої та дошкільної освіти»;
- від 12.01.2021 № 33 «Про затвердження Базового компоненту дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти). Нова редакція»;
- від 21.03.2018 № 268 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами);
- від 20.04.2018 № 407 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня»;
- від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня»;
- від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня»;
- від 25.05.2016 № 2/4-14-926-16 «Щодо Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів»;
- від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти»;
- від 12.10.2015 № 1/9-487 «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах»;
- від 29.09.2014 № 1/9-500 «Щодо вирішення окремих питань про зарахування до дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів дітей, у яких відсутні обов'язкові профілактичні щеплення»;

- від 23.09.2014 № 1/9-482 «Щодо організації роботи з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у дошкільних навчальних закладах»;
- від 17.12.2008 № 1/9-811 «Про здійснення соціально-педагогічного патронату»;
- від 03.07.2009 № 1/9-455 «Планування роботи в дошкільних навчальних закладах»;
- від 27.09.2010 № 1/9-666 «Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку»;
- від 29.07.2011 № 1/9-577 «Про організацію короткотривалого перебування дітей у дошкільних навчальних закладах»;
- від 21.07.2011 № 1/9-552 «Щодо терміну перебування дітей, які досягли шестирічного віку, у дошкільних навчальних закладах»;
- від 20.04.2015 № 446 «Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у дошкільних навчальних закладах різних типів та форми власності»;
- від 06.02.2015 № 104/52 «Про затвердження Порядку комплектування інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах»;
- від 17.04.2006 № 298/227 «Про затвердження Інструкції з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах»;
- від 26.02.2013 № 202/165 «Про затвердження Змін до Інструкції з організації харчування дітей у дошкільних навчальних закладах»;
- від 01.10.2012 № 1059 «Про затвердження Інструкції про ділову документацію в дошкільних закладах»;
- від 20.02.2002 № 128 «Про затвердження Примірного положення про консультативний центр для батьків або осіб, які їх замінюють і дітей, які виховуються в умовах сім'ї»;
- від 13.05.93 № 135 «Про удосконалення організації медичного обслуговування дітей у дошкільному навчальному закладі».

б). Положення Міністерства освіти і науки України:

- Примірне положення про раду загальноосвітнього навчального закладу (наказ Міністерства освіти і науки України від 27.03.2001 № 159);
- Положення про індивідуальну форму навчання в загальноосвітніх навчальних закладах (зі змінами);
- Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 11.07.2017 № 994) (зі змінами);
- Положення про золоту медаль «За високі досягнення у навчанні» та срібну медаль «За досягнення в навчанні» (зі змінами) (наказ Міністерства освіти і науки України від 17.03.2015 № 306);
- Положення про Похвальний лист «За високі досягнення у навчанні» та Похвальну грамоту «За особливі досягнення у вивченні окремих предметів» (зі змінами) (наказ Міністерства науки і освіти України від 11.12.2000 № 579);

- Положення про логопедичні пункти системи освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 13.05.1993 № 135).

7). Листи (інструктивні, інструктивно-методичні, рекомендаційні, інформаційно-аналітичні) Міністерства освіти і науки України:

- від 29.12.2001 № 1/9-468 «Про обсяг і характер домашніх завдань для учнів початкової школи»;

- від 30.03.2021 № 1/9-174 «Щодо оцінювання результатів навчання учнів 3 класів Нової української школи та учнів 4 класів закладів загальної середньої освіти»;

- від 17.07.2013 № 1/9-497 «Про використання Інструктивно-методичних матеріалів з питань створення безпечних умов для роботи у кабінетах інформатики та інформаційно-комунікаційних технологій загальноосвітніх навчальних закладів»;

- від 26.04.2013 № 1/9-305 «Про використання Інструктивно-методичних матеріалів з питань охорони праці, безпеки життєдіяльності у навчально-виховному процесі»;

- від 08.08.2013 № 1/9-539 «Про організаційно-методичні засади забезпечення права на освіту дітям з особливими освітніми потребами»;

- від 02.01.2013 № 1/9-1 «Про визначення завдань працівників психологічної служби системи освіти в умовах інклюзивного навчання»;

- від 28.09.2013 № 1/9-694 «Щодо введення посади вихователя (асистента вчителя) у загальноосвітніх навчальних закладах з інклюзивним навчанням»;

- від 25.09.2012 № 1/9-675 «Щодо посадових обов'язків асистента вчителя»;

- від 26.07.2012 № 1/9529 «Про організацію психологічного і соціального супроводу в умовах інклюзивного навчання»;

- від 18.05.2012 № 1/9-384 «Організація навчально-виховного процесу в умовах інклюзивного навчання»;

- від 02.04.2012 № 1/9-245 «Щодо одержання документа про освіту учнями з особливими освітніми потребами загальноосвітніх навчальних закладах»;

- від 25.05.2018 № 1/9-344 «Про завершення експертизи освітніх програм»;

- від 22.07.2019 №1/9-471 «Щодо окремих питань переведення учнів закладу загальної середньої освіти до наступного класу»;

- від 16.03.2012 № 1/9-198 «Організація роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період»;

- від 28.05.2012 № 1/9-413 «Про організацію фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах у літній період»;

- від 28.02.2013 № 1/9-152 «Про розроблення програм для дошкільної освіти»;

- від 18.09.2014 № 1/9-473 «Щодо вирішення окремих питань діяльності керівників гуртків дошкільних навчальних закладів»;

- від 02.09.2016 № 1/9-454 «Щодо організації роботи з музичного виховання дітей у дошкільних навчальних закладах»;
- від 02.09.2016 № 1/9-456 «Організація фізкультурно-оздоровчої роботи в дошкільних навчальних закладах»;
- від 25.07.2016 № 1/9-396 «Про організацію національно-патріотичного виховання у дошкільних навчальних закладах»;
- від 11.10.2017 № 1/9-546 «Методичні рекомендації щодо організації взаємодії закладів дошкільної освіти з батьками вихованців»;
- від 19.04.2018 № 1/9-249 «Щодо забезпечення наступності дошкільної та початкової освіти»;
- від 25.05.2016 № 2/4-14-926-16 «Щодо Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів»;
- від 12.10.2015 № 1/9-487 «Щодо організації діяльності інклюзивних груп у дошкільних навчальних закладах» ;
- від 29.09.2014 № 1/9-500 «Щодо вирішення окремих питань про зарахування до дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів дітей, у яких відсутні обов'язкові профілактичні щеплення»;
- від 23.09.2014 № 1/9-482 «Щодо організації роботи з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у дошкільних навчальних закладах»;
- від 17.12.2008 № 1/9-811 «Про здійснення соціально-педагогічного патронату»;
- від 03.07.2009 № 1/9-455 «Планування роботи в дошкільних навчальних закладах»;
- від 27.09.2010 № 1/9-666 «Про організацію роботи з дітьми п'ятирічного віку»;
- від 29.07.2011 № 1/9-577 «Про організацію короткотривалого перебування дітей у дошкільних навчальних закладах»;
- від 21.07.2011 № 1/9-552 «Щодо терміну перебування дітей, які досягли шестирічного віку, у дошкільних навчальних закладах».

8). Комплексні програми:

- Обласний освітній проект «Розвиток інклюзивної освіти в Харківській області», схвалений рішенням Колегії Департаменту науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації 29 березня 2017 року.

9). Інші нормативні документи:

- «Гігієнічні вимоги до виробництва та обігу харчових продуктів на потужностях, розташованих у закладах освіти» (наказ Мінекономіки від 03.12.2020 № 2532);
- Методичні настанови щодо розроблення, затвердження та використання постійно діючих процедур, які базуються на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках в закладах освіти (наказ Мінекономіки від 17.11.2020 № 2347).